

20. helluntain jälkeinen viikko, maanantai

Päivän epistola

(Fil. 2: 12 – 16 a)

”Veljet, niin kuin olette aina totelleet minua, kun olen ollut luonanne, totelkaa vielä enemmän nyt, kun olen poissa: tehkää peläten ja vavisten työtä pelastuaksenne. Jumala saa teissä aikaan sen, että tahdotte tehdä ja myös teette niin kuin on hänen hyvä tarkoituksensa. Tehkää kaikki nurisematta ja empimättä, jotta olisitte moitteettomia ja puhtaita, Jumalan lapsia tämän kieroutuneen ja turmeltuneen sukukunnan keskellä. Te loistatte siinä kuin tähdet taivaalla, kun pidätte esillä elämän sanaa ja minä voin Kristuksen tulemisen päivänä ylpeillä siitä.”

Tekstin taustaksi on todettava, että ennen tämänpäiväistä tekstiä Paavali kirjoitti Kristuksen suorittamasta uhrista. Kristus tuli ihmiseksi, kuoli puolestamme ja astui taivaaseen. Tämä tekstimme selittää, mitä Kristuksen toiminta edellyttää meiltä.

Aluksi apostoli Paavali vahvistaa sitä yhteyttä, mikä hänellä ja filippiläisillä on, vaikka hän onkin fyysisesti poissa. Filippiläisten tulee edelleen toimia hänen antamiensa ohjeiden mukaan. ”Tehkää peläten ja vavisten” on peräisin Vanhasta testamentista (2. Moos. 15: 16; 5. Moos. 2: 25; Ps. 2: 11) ja Paavalilla se kuvaa ihmisen nöyrää asennetta toista ihmistä kohtaan (vrt. 1. Kor. 2: 3, 2. Kor. 7: 15; Ef. 6: 15). ”Työtä pelastuaksenne” kertoo sen päämäärän, mihin tällaisella asennoitumisella pyritään.

”Jumala saa teissä aikaan sen” osoittaa, että Jumalan toiminta ihmisessä korvaa Paavalin poissaolon. Samalla tulee muistaa edellä oleva velvoite, että seurakuntalaisen tulee myös tehdä työtä. Kyseessä on Jumalan ja ihmisen yhteinen työ ihmisen pelastamiseksi. ”Tahdotte tehdä ja myös teette niin kuin on hänen hyvä tarkoituksensa.” Tämä teksti on vaikeaselkoinen. Tekstiyhteys voisi tarkoittaa myös, että kyse on ihmisten hyvästä tarkoituksesta muita ihmisiä kohtaan eikä niinkään Jumalan hyvästä tarkoituksesta meitä kohtaan.

”Tehkää kaikki nurisematta ja empimättä” viittaa Israelin kansan vaellukseen pois Egyptin orjuudesta, jolloin kansa nurisi Moosesta vastaan (2. Moos. 15 – 17; 4. Moos. 14 – 17). Paavali tuo filippiläisten mieleen ongelmat, joita Mooseksella oli johtaessaan israelilaisia, osoittaakseen, millaista kuuliaisuutta filippiläisillä tulisi olla häneen.

”Nuhteettomia Jumalan lapsia” on vastakohta ”kelvottomalle, kierolle ja katalalle sukupolvelle, jotka

ovat kansansa häpeätahra” (vrt. 5. Moos. 32: 5). Paavali kuvaa tässä ihannetta, joka ei toteutunut Mooseksen aikana. Filippiiläiset kristityt toimivat yhteiskunnassa, joka ei ole sen puolella. ”Te loistatte siinä kuin tähdet taivaalla” (Dan. 12: 3) paljastaa kristittyjen tehtävän: heidän on tuotava esille ja eletävä todeksi evankeliumi, jotta pimentynyt maailma näkisi heidät ja evankeliumin sanoman: ”pidätte esillä elämän sanaa”. Tämä on oleellinen osa kristittyjen matkalla kohti pelastusta. ”Kristuksen tulemisen päivä” tarkoittaa Kristuksen toista tulemistä ja Jumalan valtakunnan lopullista toteutumista.

Päivän evankeliumi

(Luuk. 6: 24 – 30)

”Herra sanoi luokseen tulleille juutalaisille: ”Te rikkaat – voi teitä! Te olette jo onnenne saaneet. Voi teitä, jotka nyt olette kylläiset! Te näette vielä nälkää. Voi teitä, jotka nyt nauratte! Te saatte surra ja itkeä. ”Voi teitä, kun kaikki ihmiset puhuvat teistä hyvää! Samoinhan tekivät heidän isänsä väärille profeetoille. ”Mutta teille, jotka minua kuulette, minä sanon: Rakastakaa vihamiehiänne, tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat. Siunatkaa niitä, jotka teitä kiroavat, rukoilkaa niiden puolesta, jotka parjaavat teitä. Jos joku lyö sinua poskelle, tarjoa toinenkin poski. Jos joku vie sinulta viitan, anna hänen ottaa paitakin. Anna jokaiselle, joka sinulta pyytää, äläkä vaadi takaisin siltä, joka sinulta jotakin vie.”

Ennen tätä evankeliumijaksoa ovat Luukkaan autuudenlauseet, jotka luettiin viime perjantaina. Niissä Luukas kertoo, ketkä ovat Jumalan köyhiä ja autaita eli onnellisia. Nyt kuullut ”voi teitä -lauseet” kertovat, ketkä eivät kuulu Jumalan köyhiin. Ne ovat luonteeltaan uhkauksia. Niiden tarkoitus on houkutella ihmisiä uudistumaan. Niissä ei moitita erilaisia yhteiskuntaluokkia. Ne on osoitettu niille, jotka vasta aloittavat matkaansa Jeesuksen opetuslapsina. Niissä muistutetaan varakkaampia ihmisiä, että heidän yltäkylläinen, huolista vapaa elämänsä, kestää vain hetken aikaa. Sitä verrataan ikuisesti kestävään Jumalan valtakunnan aikaan, missä ei ole mitään puutetta. Vähän myöhemmin (Luuk. 6: 34 – 38) Luukas osoittaa, että he voivat tulla Jumalan köyhiksi tulemalla osalliseksi todellisten Jumalan köyhien elämästä. Tämä edellyttää rakkaudessa tapahtuvaa armon osoittamista köyhille (avustamista).

”Mutta teille, jotka minua kuulette” ovat Luukkaan sanoja näille mahdollisille varakkaille opetuslapsille. Tätä seuraava teksti soveltavaa jo äskeisiä voi-lauseita. Se vastaa Luukkaan autuuden lauseiden viimeistä osaa, jossa kerrotaan ajasta, jolloin kristittyjä vainotaan. Luukas vie lähimmäisen rakkauden äärimmäiselle tasolle. Vainoajiin tulee suhtautua rakkaudella. Vihamiehiä tulee rakastaa,

kiroajia siunata, parjaajien puolesta rukoilla. Jopa itsepuolustus torjutaan: ”Jos joku lyö sinua poskelle, tarjoa toinenkin poski.” Käytännössä Luukas antaa tässä esimerkiksi ristillä olevan Jeesuksen: ”Isä, anna heille anteeksi. He eivät tiedä, mitä tekevät” (Luuk. 23: 34). Luukaan Jeesus esittää, että pyytäjälle on annettava eikä tule vaatia mitään takaisin.